

CHĘTNY (43) *ai*

comp chętniejszy (8); -ejszy (3), -(e)jszy (5).

sg m N chętny, chętniejszy (11). $\diamond$ *G* chętnego (2); -ého (1), -(e)go (1). $\diamond$ *A* chętn(e)go (3). $\diamond$ *I* chętnym (3). $\diamond$ *f G* chętnój, chętniejszój (2); -ěj (1), -(e)j (1). $\diamond$ *D* chętn(e)j (1). $\diamond$ *A* chętną (1). $\diamond$ *I* chętniejszą (1). $\diamond$ *n N* chętn(e), chętniejsz(e) (4). $\diamond$ *G* chętn(e)go (1). $\diamond$ *A* chętn(e) (2). $\diamond$ *I* chętniejszym (1) $\diamond$ *pl N m pers* chętni, chętniejszy (3). *subst* chętn(e) (1). $\diamond$ *D* chętnym (1). $\diamond$ *A m pers* chętné (3); -é (1), -(e) (2). *subst* chętné (3); -e (1), -(e) (2).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVII – XVIII w.

1. *Sklonny do czegoś, mający chęć (przeważnie z odcieniem dodatnim); pilny, gorliwy, ochotny, pełen chęci, gotowy, skłonny, skory; uprzejmy, życzliwy, przychylny; przyjemny; affectus, benevolus, incensus, inflammatus, libens, lubens, perbenevolus, perlubens, perstudiosus, prolixus, propensus, studiosus Cn (42) : IeŃt Ńerce Aiáxowo w tym máluczkiem ćiele/ Y máło nie chętnieyŃze ták rzec mogę Ńmiele. PaprPan Cc2v; ModrzBaz 43v; KochJez A4v; PáńŃkie oczy twoie/ Niechay vznáią chętné dáry moię. ZawJeft 19; atu trzeba dawac Rodowitom chetnym aby teŃ ratowali Rzeczptą ku tak pretkiemu y częstemu nieprzyiacielowi. ActReg 131, 135; GostGospSieb +4v; GórnTroas 60; Niechći ięzyk moy chętny/ winną cześć oddawa GrabowSet X2v, A3, F4v, I2v, N3; SarnStat 1067, 1080; CzahTr F, K3; SapEpit A4.*

chętny do czego (8): *iŃ do poczćiwych Ńpraw/ były po wŃzelki czás biaległowy thák chętné/ iáko męŃzcŃzyni GórnDworz X6v; PaprPan D4v, O; ModrzBaz 82v; Phil H4; GrabowSet N2, S4v; VotSzl B3.*

chętny z czego (1): *Trzeba mu teŃ Ńwobody/ trzeba wkłádnoŃci/ Bo kaŃdy niŃzli s Ńtráchu/ chętnieyŃzy z miłóŃci. RejZwierz 102v.*

chętny komu, czemu (4): *KochPs 180; To pan/ y iádác na Ńrebrze godnieyŃzy/ Komu Ńelázny Mars bęďdzie chętnieyŃzy. KochPieŃ 38; GrabowSet S3v; KlonWor 71.*

chętny ku komu (2): *Widźicie tu Monárchę ku Ńobie chętnego/ Y do boiu weŃpołek z wámi gotowego. CzahTr Fv; PudłDydo [B5].*

chętny przeciw komu (1): *A to wszystko się gwoli wm MMPanu stało, omnem gratitudinem animi wm pokazuiác iako dobry krol y Páń nasz scodrobliwie przeciw wm chętny. ActReg 170.*

cum inf (2): *Y owŃfem okaŃ miły pánie/ iákiŃ ieŃt/ a iáko waŃne moŃnoŃci twoie/ ábych my tem chętnieyŃŃy byli opiewáiąc wyŃláiwiác wielmoŃnoŃci twoie. RejPs 30v; KochZg A4v.*

W charakterystycznych poŃlączeniach: chętna(-e) czujnoŃć (2), *serce* (3), *staranie* (2).

Zwroty: »okazać chętną twarz« = być życzliwym (1): *A okaŃ im chętną twarz/ niech vznáią twoi/ Ze wdźięcznym goŃćiem bęďą OstrEpit Av.*

»chętnym stawić się« = okazać gotowoŃć (2): *ActReg 87; O rzecz miłą proŃim/ w czym choć Ńie chętnym ŃtáwiŃz/ Nas przedŃię názaď z náŃzą nágroďą zoŃtawiŃz. GórnTroas 19.*

Szeregi: »gotowy i chętny« (4): *VŃalmy Ńię teŃ wŃďy kiedy Ńrogiey niewoley bráćiey náŃzey miłey (á mogę rzec Ńe oŃobliwŃzey/ bo do boiu gotowŃzey y chętnieyŃzey) w kráiách RuŃkich VotSzl B3.*

W przen [o przedmiotach martwych] (2): *VCieŃzna lutni/ w którey Ńłodkie Ńtróny Bijác Amphión/ kámiem roŃproŃzóny Zwabił ná kupę: á z chętnéy opoki WŃtał mur Ńzóroki. KochPieŃ 49; SzarzRyt C4.*

a. *W funkcji rzeczownika (1)* : Chętne pośilay/ przywiedź ociętnego/ Dla wieczney chwały/ Máieftatu twego. *GrabowSet I2v.*

2. *Pobudzający chęć (1)* : á aptekarz vczyni lektwarze chętne *FalZioł +2v.*

Synonimy: chcący, chciwy, gotowy, ochotny, pilny, skłonny, uprzejmy, życzliwy.

Cf **CHĘTLIWY, CHUTKI, CHUTLIWY, NIECHĘTNY**

MM